

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

ONPOOL128 SOSIAALI- JA TERVEYSOIKEUS

Tentti 20.10.2017

Vastaa alla oleviin kysymyksiin tavalla joka osoittaa asian hallintaa ja ymmärtämistä. Maksimipistemäärä/kysymys on 10 pistettä. Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Vastaustila kaikkiin kysymyksiin on rajoitettu (**max. 2 sivua/kysymys**).

Kysymykset:

1. Miten Tuori ja Kotkas jaottelevat ja määrittelevät PL 19 §:ssä turvattujen sosiaalisten perusoikeuksien oikeusvaikutuksia? (Tuori, K. – Kotkas, T: Sosiaalioikeus)

2. Selvitä pääpiirteissään sosiaalihuollon oikeusperiaatteet ja niiden keskeinen sisältö. (Tuori, K. – Kotkas, T: Sosiaalioikeus)

3. Mitä mielenterveyslain 2 luvun otsikko "Hoito tahdosta riippumatta" ja 4 a luvun otsikko "Potilaan perusoikeuksien rajoittaminen tahdosta riippumattoman hoidon ja tutkimuksen aikana" tarkoittavat? Miksi näistä asioista on säädetty erikseen lailla? Huomioi vastauksessa tahdosta riippumattoman hoidon sekä perusoikeuksien rajoittamisen edellytykset ja menettelyt, ja anna kolme esimerkkiä lain sallimista toimista potilaan perusoikeuksia rajoitettaessa. (Lehtonen – Lohiniva-Kerkelä, Pahlman: Terveysoikeus)

4. Työskentelet Oulun yliopistollisessa keskussairaalassa (OYS) Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin lakimiehenä. Ortopedian poliklinikan ylilääkäri Kaija Kirurgi tulee puheillesi kyselemään potilaan X laatimasta muistutuksesta:

"MUISTUTUS 20.9.2017

Sain Raahan terveyskeskuksesta lähetteen erikoissairaanhoidon polven tutkimiseen 19.1.2017. Minulle tehtiin polven magneettikuvaus OYS:ssa 6.2.2017.

Keskustelimme lääkärin kanssa kuvauksen tuloksista vastaanotolla 24.2.2017. Lääkäri kieltäytyi määräämästä minulle polvileikkausta, vaikka polvi on ollut jo yli vuoden todella kipeä urheillessa ja esim. tavaraa kantaessa. Lääkäri vähätteli vaivaani ja sanoi "älä turhia hätäile - eihän sun ole tarvinnut edes ottaa saikkua". Onko kipeä polvi sairaalan mielestä "turha" juttu? Polvileikkauksia näköjään tarjotaan vasta, jos potilas on niin kipeä, ettei pääse töihin.

Sairaala rikkoo hoitotakuulakia. Mitään lähetettä tai muutakaan kirjettä en ole saanut helmikuun jälkeen. En ymmärrä, miksi polveani ei hoideta. Polvileikkaus pitää järjestää viivytyksettä tulevien terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Olen työssäkäyvä veronmaksaja, joka pitää huolta terveydestään. En yleensä kuormita julkista terveydenhuoltoa, enkä halua jatkossakaan sitä kuormittaa. Nyt en pääse edes crossfitiin.”

Kaija Kirurgi on tuohtunut ja ihmettelee:

”Katsoin X:n potilasasiakirjat läpi. Magneettikuvassa näkyi, että X:llä on kierukka kulunut. Hän vaati nimenomaan polvileikkausta, vaikka tällaisella keski-ikäisellä perusterveellä ihmisellä leikkausta ei nykyään suositella. Tässä on selvästi tarve säännölliselle fysioterapialle leikkauksen sijaan. En ehtinyt keskustella X:n kanssa fysioterapiasta enkä tehdä lähetettä, koska hän harmistui ja lähti vastaanotolta pois.

X pystyy käymään töissä, sitä minä tarkoitin tuolla ”älä hätäile”-kommentilla. Yritin rahoitella potilasta enkä suututtaa. Ei kai sillä enää ole väliä?

Kuvaukset eli hoidon tarpeen arviointi tehtiin ajoissa. Onko hoitotakuuta silti rikottu? Pitääkö X:lle nyt järjestää leikkaus, vaikka oikeasti hän tarvitsee fysioterapiaa? X ei ymmärrä, mistä polven kanssa on kyse. Kerroin, ettei leikkausta suositella. Olisiko X:lle pitänyt kertoa näistä lääketieteellisistä seikoista enemmän?

Tällainen on vaan ajanhukkaa. Kaikki tietää, ettei sairaalaan tulla shoppailemaan hoitoja. Ei kai tällaisiin kirjeisiin tarvitse alkaa vastailemaan?”

Vastaa Kaija Kirurgin kysymyksiin ja perustele vastauksesi. (Lehtonen – Lohiniva-Kerkelä, Pahlman: Terveysoikeus)